Ordinea gării de Nord a fost ținută de inspectorul gării d. Welt.

Aspectul gării de Nord e cât se poate de sombru.

Balcoanele din fața statuei lui Duca sunt tixite de lume; pe calea Griviței, în fața gării, circulația e oprită; mulțimea însă se revarsă la spatele trupelor.

Mulți dintre cei ce se aflau în restaurantul gării au luat cu asalt ferestrele ce dau spre peron.

La 10 ore, trenul mortuar a fost adus în fața peronului.

Trenul e cernit și aquila de aur stă triumfală deasupra vagonului regal;

Portretul regelui Carol e acoperit cu un crep fin de doliu, iar portretul reginei văduve în vestminte negre întregește decorul durerei.

Călătorii, cari așteaptă să plece la Curtea de Argeș stau în restaurantul gării, între aceștia sunt și cercetașii cu săculețul de merinde, dornici a însoți până la locașul de veci convoiul mortuar.

Sosirea cortegiului

La orele 10 și jumătate se anunță intrarea în gara de Nord a cortegiului mortuar.

Cel dintâi care se arată pe peron este arhiereul Teofil, vicarul Mitropoliei. Urmează întreg clerul superior în frunte cu I. P. S. Mitropolitul Primat și I. P. S. Mitropolitul Moldovei și Sucevei.

II. PP. LL. îmbrăcați cu odăjdiile sfinte, apar pe peron, iar apoi se arată generalul Culcer, purtând Coroana de oțel.

Urmează sicriul, dus de generalii Coandă, Hiottu, Georgescu și amiral Eustațiu.

După sicriu pășesc încet MM. LL. RR. regele Ferdinand, regina Maria, AA. LL. RR. principii și principesele de Coroana.

M. S. Regina văduvă, zdrobită de durere, e dusă la brat și așezată în vagon.

Apar apoi grupul ofițerilor generali; grupul misiunilor străine, între care este d. Șebeko fostul ministru plenipotențiar al Rusiei la București și contele de Wedel, trimisul împăratului Wilhelm.

După grupul diplomaților au intrat pe peron miniștri, în frunte cu d. I. C. Brătianu, președintele consiliului și apoi toate persoanele oficiale invitate.

La urcarea sicriului regal în vagonul mortuar muzica batalionului 2 de pionieri intonează „Trăiască regele" și acesta a fost un moment de mare solemnitate când M. S. Regele Ferdinand, principii de Coroană și toți generalii au salutat câteva minute acest imn, cu mâna la chipiu.

Clerul începe apoi rugăciunile în fața vagonului mortuar. Corul Cercului artistic muzical dă răspunsurile.

Când se cânta „Sfinte Dumnezeule" și „Veșnica lui pomenire" întreagă asistența era pătrunsă de o puternică emoție de jale.

In momentul când trenul a ajuns în fața fortului Chitila, tunurile, — următor dorinței exprimate de Marele Dispărut, — au început o salvă de 101 lovituri.

PLECAREA TRENULUI MORTUAR
DIN GARA DE NORD

La orele 11 MM. LL. Regele și Regina împreună cu AA. LL. RR. principii și principesele s'au urcat în vagonul regal, privind trist la numerosul public de pe peron.

Suveranii erau însoțiți de membri Casei civile și militare.

Plecarea trenului mortuar

La ora 11 și 3 minute, fix, trenul mortuar pornește din gară în sunetul imnului regal, lăsând în sufletele celor prezenți o adâncă durere.

Membrii Curții de Casație și ai Curților de apel, împreună cu miniștri, președinții Corpurilor Legiuitoare, foștii președinți de consiliu și foștii președinți ai Corpurilor legiuitoare s'au urcat în alte vagoane ale trenului mortuar.

In alte vagoane ale aceluiaș tren au luat loc II. PP. SS. LL. Mitropolitul Conon Arămescu Donici, Primatul României, și Pimen, Mitropolitul Moldovei și Sucevei, membrii guvernului împreună cu d. Brătianu, președintele consiliului de miniștri, președinții Corpurilor Legiuitoare, prim-președintele Înaltei Curți de casație și justiție și foștii președinți ai consiliului de miniștri.

*

In vagonul mortuar, în afară de adjutanții regali, au luat loc arhimandritul mitrofor Dionisie, starețul mănăstirei Sinaia, Serafim Georgescu, parohul bisericei regale din Bucșeni și corul compus din 6 artiști sub conducerea maestrului M. Tănăsescu.

Cei doi arhimandriți au cetit rugi pe tot cursul drumului, la fiecare gară, unde se oprea trenul mortuar, Mitropolitul Primat și Mitropolitul Moldovei au rostit câte o scurtă rugă. Răspunsurile au fost date de corul din vagonul mortuar.

Și astfel s'a încheeat pentru bucureșteni solemnitatea tristă a funerariilor regelui Carol I.

Ultimul tren care a plecat la Curtea de Argeș, a fost la orele 11 și 35 minute a. m.

Publicul dornic de a vedea cortegiul s'a urcat pe acoperișul gării de Nord și călcând peste geamurile de luminat acestea s'au spart. Nu s'a petrecut însă nici un accident.

*

La 10 minute după plecarea trenului mortuar regal, a plecat din gara de Nord un al doilea tren, ducând la Curtea-de-Argeș pe generali, pe membrii Sfântului Sinod, drapelele și pe înalții demnitari cari au participat la serviciul religios oficiat la Palatul Regal.

Acest tren a sosit în Curtea-de-Argeș la ora 3 fără un sfert, adică 15 minute înainte de trenul care aducea corpul Regelui Carol.

In drum, trenul mortuar s'a oprit numai în stațiunile *Titu, Golești* și *Pitești*.

Peroanele și fațadele tuturor stațiunilor prin cari a trecut trenul mortuar erau cernite. O mulțime imensă era adunată, pretutindeni, spre a saluta pe Regele Carol în drumul său către locașu-I de veci. In fruntea poporenilor stau, peste tot, membrii clerului, reprezentanții autorităților locale, societățile și școlile, toate cu drapelele cernite.

In momentul când trenul a ajuns în fața fortului Chitila, tunurile, — următor dorinței exprimate de Marele Dispărut, — au început o salvă de 101 lovituri.

La Curtea-de-Argeș

Zeci de mii de persoane la Curtea-de-Argeș

Curtea-de-Argeș, 2 Oct.

Azi au sosit în localitate foarte multe trenuri speciale, aducând delegați din provincie. Sunt peste 30 mii de persoane.

Din țară, continuă să vie lume mereu.

Mulțimea nu încape în oraș. Ea a fost nevoită să rămână pe străzi în timpul nopții.

Sosirea în Curtea de Argeș

Zeci de mii de oameni din toate straturile societății, veniți din toate unghiurile țării, așteptau sosirea trenului care aducea rămășițele pământești ale Regelui Carol. Sunt oameni veniți din comunele învecinate, din Capitală, din satele cele mai îndepărtate ale Olteniei și din unghiurile cele mai de sus ale Moldovei.

Numeroase măsuri sunt luate în vederea menținerii ordinei.

Trenul mortuar se ivește; toate capetele se descopăr.

La orele 3, trenul se oprește înaintea peronului cernit. Ofițerii superiori, clerul și autoritățile sunt pe peron.

O companie cu muzică și drapel dă onorurile „pentru Rege".

Membrii Casei militare regale scoboară încet sicriul, purtându-l pe umeri. El e așezat pe un afet de tun tras de 6 cai.

In acest moment începe o salvă de 101 lovituri de tun și clopotele tuturor bisericilor din Curtea-de-Argeș încep să sune, umplând depărtările cu vibrarea lor dureroasă.

In drum spre lăcașul de veci

Cortegiul se formează în ordinea următoare:

Un escadron din regimentul 4 călărași, îl deschide. După el vin corurile religioase, cari intonează „*Sfinte Dumnezeule*". Clerul vine imediat după coruri, în frunte cu II. PP. SS. LL. Mitropolitul Primat Conon și Pimen al Moldovei.

Veteranii din campania 1877—78 urmează, păsind triști și ducând la locul de veșnică odihnă pe Acela care i-a purtat prin ploaia de gloanțe, ducându-l spre biruință.

Delegațiile cu drapelele corpurilor de trupă vin după veterani, și în urma lor drapelele corpurilor de trupă cari au participat la războiul pentru Independență.

Spada Regelui Carol e purtată de un general de divizie, subinspector general al armatei, asistat de doi generali; iar coroana de oțel e purtată de un general de divizie, subinspector general al armatei, azistat de asemenea de doi generali.

Imediat înaintea afetului de tun care poartă sicriul cu corpul Regelui Carol merge șeful Casei militare a Regelui defunct, generalul Mavrocordat

Cordoanele caruluĭ mortuar sunt ținute de d. I. Brătianu, președintele consiliului de miniștri, de d-nii B. Missir și M. Ferechide, președinții Corpurilor Legiuitoare, și de d. Bagdat, primul președinte al Înaltei Curți de casație. In dreapta și în stânga afetului mergeau generalii de divizie și membrii Casei militare a Regelui Carol.

Imediat în urma sicriului merge M. S. Regele Ferdinand, care are în dreapta pe A. S. R. Principele moștenitor Carol, iar în stânga pe principele Nicolae.

Urmează imediat membrii guvernului, reprezentanții autorităților, primarii comunele rurale. Armata încheia cortegiul.

Cortegiul pornind din gară străbate strada Negru Vodă și bulevardul Carol I până la Mănăstire.

O lume imensă stă dealungul drumului pe care-l străbate tristul convoi. Trupe sunt înșirate pe partea stângă, iar pe dreapta școlile cu drapele, precum și delegații și primarii comunelor rurale.

Cortegiul se oprește înaintea monastirei. Membrii Casei militare regale coboară sicriul de pe afet, ducându-l printre drapele la locul unde Inaltul cler oficiază serviciul divin. O companie de infanterie și muzica dă onorurile „pentru Rege".

După terminarea serviciului divin, rămășițele pământești ale Regelui Carol sunt coborîte în cripta din interiorul monastirei.

Toate garnizoanele din țară, toate forturile și toate bastimentele de război încep în acest moment o salvă de 101 tunuri. Și clopotele tuturor bisericilor din țară sună, vestind lumii că rămășițele pământești ale Regelui Carol al României au fost așezate în lăcașul de veci.

Sunt de față, în această mișcătoare clipă MM. LL. Regele și Regina, Familia Regală, membrii Sfântului Sinod și persoanele cari au călătorit în trenul mortuar.

La orele 5 d. a., când s'a oficiat serviciul divin la monastirea Curtea-de-Argeș, s'au oficiat slujbe solemne la toate bisericile din țară, în fața tuturor autorităților civile și militare.

*

Astfel a fost înmormântat primul Rege al României, plâns de tot poporul țării și de întreg neamul românesc.

Oricât timp va trece, amintirea lui Carol I nu se va șterge; dimpotrivă, meritele lui vor apărea mai luminoase și Istoria îl va așeza printre cei mai mari și mai străluciți Domnitori ai românilor.

Fie-i veșnică pomenirea!

FUNERARII

LA SAVENI

Săveni, 1 Octombrie

Marți la ora 3 d. a. secțiunea locală a „Uniunei Evreilor pământeni" a organizat, în sinagoga principală, un requiem pentru odihna sufletului defunctului Rege, când s'a oficiat și un Tedeum pentru proclamarea ca Rege a Principelui Ferdinand I.

La solemnitate au asistat autoritățile locale, și populațiunea.

D. dr. N. Zager, președintele secțiunii în cuvinte bine simțite arată operele făptuite de Carol I de la 1866 până astăzi.

Apoi cantorul B. Abramovici a oficiat requiemul pentru odihna sufletului defunctului Rege

S'a oficiat apoi o rugăciune pentru sănătatea noului Rege Ferdinand, a M. S. Reginei Maria și a Augustei familii Regale.

Secțiunea locală a „Uniunii Evreilor Pământeni" cât și comunitatea israelită au expediat telegrame Reginei văduve Elisabeta și regelui Ferdinand exprimând sincere condoleanțe cu ocaziunea morței Regelui Carol.

Servicii divine

LA IASI

Iași, 1 Octombrie

Luni s'a oficiat la templul „Neuschatz" un requiem pentru odihna sufletului Suveranului. Templul a fost ocupat până la ultimul loc. D. dr. Thenen, rabinul comunității, într'o predică foarte mișcătoare scoate în relief măreața figură a defunctului Rege.

La un moment dat toată asistența se ridică în picioare și scena e foarte emoționantă. Ultimele cuvinte ale predicatorului sunt înnăbușite de plâns și adâncă tristeță se vede pe fața fiecăruia.

LA CRAIOVA

Craiova, 2 Oct.

Pentru azi la orele 5 d. a. e hotărît serviciul religios pentru odihna sufletului fostului nostru Suveran. In vederea acestui serviciu care se va săvârși la biserica Sf. Treime, încă de timpuriu grupuri mari de orășeni se îndreaptă spre biserică.

Pe străzile principale ale orașului afluența e atât de mare, în cât circulația se face cu mare greutate. Magazinele sunt închise. Asemenea întreaga activitate de prin ateliere și fabrici e suspendată.

Un apel lansat de Camera de comerț, îndeamnă pe toți comercianții și industriașii să învoiască personalul respectiv, ca să poată lua parte la slujba religioasă. La această slujbă vor participa toate autoritățile civile și militare, școlile, corpurile de trupă, precum și ofițerii fără trupă.

Telegramele de condoleanță

Adresa soc. „Mama Răniților"

Marți, orele 4 d. a., a avut loc în saloanele d-neĭ Maria N. Predescu, din bulev. Carol I 17, o ședință solemnă a d-nelor *membre inițiatoare* a societății „Mama Răniților".

In această ședință s'a semnat o adresă către Majestatea Sa Regina Elisabeta, prezidenta de onoare a societății. In același timp s'a ales o delegație de 60 doamne cari, la orele 7 jum. seara, au depus o prea frumoasă coroană pe cosciugul M. S. Regelui Carol. Coroana era compusă din: stejar, brad și palmieri naturali. Fondul aranjat din catifea roșie purta inscripția: „*Mama Răniților*" *membrele inițiatoare;* iar pe panglicile tricolore sta scris: „*Părinteluĭ României Moderne*".

Iată textul adresei:

Majestății Sale Reginei Elisabeta

Majestate.

In ceasurile grele și atât de dureroase pentru tot sufletul românesc, membrele inițiatoare ale societății „Mama Răniților" de sub Inalta voastră ocrotire își permit a depune omagiile celui mai profund respect și nețărmurit devotament.

Rugăm pe bunul creator să ne păstreze continuu spiritul celui ce a fost Părintele României Moderne, în mijlocul nostru și subt inspirația Lui divină să putem merge la glorie și înălțare.

Iar Voi scumpă Mamă a Răniților să găsiți alinarea imenseĭ dureri sufletești în iubirea sinceră a celor ce au cunoscut binefacerile îndrumărilor, ce fără preget ați dat în toate împrejurările prin cari am trecut.

(Urmează semnăturile).

*

Societatea națională „Carpații" a trimis următoarele două telegrame:

M. S. Regina Elisabeta

Membrii societății naționaliste „Carpații" profund îndurerați de pierderea Augustului Vostru soț și părinte al întregului neam românesc, Vă transmit sincerile lor condoleanțe pentru irreparabila pierdere și roagă pe Cel Atot puternic, ca să Vă dea putere a îndura această mare lovitură.

Președinte, ION ȚETZU

Secretar,
Ion Baboeanu-Droc

*

M. S. Regele Ferdinand

Membrii societății naționaliste „Carpații", salută în persoana Majestății Voastre, pe urmașul Marelui Nostru Rege Carol I, urându-Vă ca să domniți cu glorie în deplină sănătate, mulți și fericiți ani, pentru înfăptuirea idealului nostru național.

Președinte, ION TETZU

Secretar,
Ion Baboeanu-Droc

*

Societatea „Institutorilor și institutoarelor din România" a trimis următoarea telegramă:

M. S. Regina Elisabeta

„Societatea „Institutorilor din România" exprimă nemărginita durere ce simte întregul corp didactic primar ca și românismul de pretutindeni pentru pierderea Augustului Vostru soț și Marelui nostru Rege Carol I, făuritorul României de astăzi, rugând providența să vă întărească spre a putea suporta această crudă încercare.

Asigurăm pe Majestatea Voastră, că școala poporului, pentru care Marele Rege dispărut a avut cea mai statornică solicitudine, va căuta prin apostolii ei, să păstreze și să transmită fragedelor generații, ce îi sunt încredințate spre educare și instruire, cultul pentru primul Rege al României Carol I și admirațiune, pentru prima Regină Elisabeta, neperitoarea noastră poetă Carmen Sylva.

Președintele societății,
Dim. Cecropid"

*

Ploești, 1 Octombrie.

— Camera de comerț a expediat o telegramă de condoleanțe M. S. Regina Elisabeta și alta M. S. Regelui Ferdinand.

— Din inițiativa unuĭ grup de cetățeni s'au semnat de cetățenĭ ploeșteni două telegrame, care se vor expedia una Reginei văduve, cealaltă M. S. Regelui Ferdinand.

*

Brăila, 1 Octombrie

In ziua morței Regelui Carol d. primar al orașului a adresa M. S. Regelui Ferdinand următoarea telegramă:

„In numele consiliului comunal al orașului Brăila deplâng moartea Augustului nostru Suveran M. S. Regele Carol I al României și rog respectos pe M. V. să primească în aceste clipe grele expresiunea durerii nemărginite de care suntem cuprinși ca și întreaga țară".

Nestor Filoti

Telegramele prefecturei de Roman

D-l dr. N. Țurcanovici, prefectul județului Roman, a expediat câte o telegramă de condoleanțe M. S. Regelui Ferdinand I și M. S. Reginei Elisabeta, în numele cetățenilor din județul Roman.

S'a mai expediat o telegramă de omagii M. S. Regelui Ferdinand cu ocazia suirei pe tron.

Iată textu acestor telegrame:

M. S. Regelui Ferdinand I

Cetățenii din județul Roman iau din tot sufletul parte la durerea pe care o îndură M. V-tră, prin perderea prea iubitului Vostru Unchiu, Regele Carol I, întemeetorul României, și vă roagă să primiți cele mai îndurerate ale lor condoleanțe, rugând pe Dumnezeu să vă ușureze durerea spre a putea desăvârși opera începută de ilustrul Vostru Unchiu pentru binele României.

Prefect, *dr. Țurcanovici*

M. S. Regina Elisabeta

Cetățenii din județul Roman simt o neînchipuită durere de perderea grozavă suferită de M. Voastră și de întreaga suflare românească în persoana iubitului Vostru Soț, adevăratul părinte și întemeetor al României moderne. Rugăm pe M. Voastră a primi cele mai sincere condoleanțe, și pe bunul D-zeu îl rugăm cu căldură să vă întărească și să vă ușureze durerea după cum M. Voastră ați alinat atâtea suferințe în țara aceasta și atâtea dureri ca mamă a răniților.

(ss) Prefect, *dr. Țurcanovici*

M. S. Regelui Ferdinand I

Astăzi după suirea pe tron a M. Voastre, cetățenii jud. Roman sunt fericiți că au ocazia de a Vă ura prin mine mulți fericiți și glorioși ani pentru desăvârșirea operei dusă cu atâta râvnă de regretatul și ilustrul D-v. unchiu și doresc din tot sufletul ca începutul domniei M. Voastre să fie începutul tuturor fericirilor și actelor mari atât pentru M. Voastră personal cât și pentru întreaga suflare românească, care-și pune toată încrederea în înțelepciunea, energia și bravura M. Voastre.

Să trăiți, Majestate, mulți și glorioși ani. Să trăiască M. S. Regina Maria. Să trăiască A. S. R. principele Carol și întreaga dinastie.

(ss) Prefect, *dr. Țurcanovici*

Asemenea din partea doamnelor din Roman s'a expediat o telegramă de condoleanțe M. Sale Reginei Elisabeta. Telegrama e iscălită de un număr considerabil de doamne din elita romașcană. Iată textul ei:

M. S. Reginei Elisabeta

Femeile române din Roman: mume, soții, surori, și fiice ale acelora cari timp de 48 ani au servit subt glorioasa domnie a regretatului Vostru Soț, adânc mâhnite de perderea neprețuitului și scumpului Vostru tovarăș cu cel mai profund respect Vă exprimă cea mai adâncă a lor părere de rău, rugând cerul să vă întărească pentru a putea suporta cu bărbăție această ireparabilă pierdere. Fie ca negrăita lor durere să contribue cât de puțin la alinarea adâncei V-stre suferințĭ.

D-l D. Seceleanu, președintele *Uniunei Centrale a Sindicatelor Agricole,* a trimis următoarele telegrame:

M. S. Regina Elisabeta

In numele *Uniunei Centrale a Sindicatelor Agricole,* îmi permit să exprim respectuos Maiestățeĭ Voastre sentimentele de adâncă durere de care am fost cuprinși noi agricultorii pentru moartea mareluĭ și înțeleptuluĭ nostru Rege Carol I, a cărui scumpă amintire vom păstra-o deapururea.

Agricultura țăreĭ pierde în Maiestatea Sa Regele Carol I pe cel mai puternic ocrotitor al eĭ, care timp de aproape o jumătate d veac a muncit neîncetat, cu vorba și cu fapta, pentru ridicarea acesteĭ ramurĭ de activitate economică.

Zdrobiți de durere rugăm pe Atotputernicul să întărească pe Maiestatea Voastră spre a putea suporta greua lovitură.

Președinte, D. Seceleanu

M. S. Regelui Ferdinand I

Prin moartea înțeleptuluĭ și viteazuluĭ nostru Rege Carol I, agricultura țăreĭ pierde pe cel mai puternic ocrotitor al eĭ.

*

In numele *Uniunei Centrale a Sindicatelor Agricole,* rog respectuos pe Maiestatea Voastra să primească expresiunea sentimentelor de profundă durere ce care am fost coprinși noĭ agricultorii.

Zdrobiți de durere, dar încrezători în viitor, rugăm pe Atotputernicul să dăruiască Maiestățeĭ Voastre viață îndelungată pentru fericirea Țăreĭ și a Neamuluĭ.

Să trăiți, Maiestate! Să trăiască M. S. Regina Maria a României, împreună cu întreaga dinastie.

Președinte, D. Seceleanu

M. S. Regina Elisabeta
Curtea de Argeș

„Nu plânge, Mamă scumpă a poporuluĭ român. Soțul Tău, iubitul nostru Suveran, prin iscusința, vitezia, bunătățile Luĭ, va sta d'a dreapta Tatăluĭ ceresc, pururi va proteja România".

Smara
Președinta soc. esperanto, a soc. femeilor albaneze și a soc. studenților din Liège

M. S. Regelui Ferdinand I

București

Evreii pământeni din Moineștĭ își iau libertatea să Vă exprime condoleanțele lor pentru pierderea iubitului nostru Rege Carol I. Plângem, ca și întreaga suflare românească, moartea făuritoruluĭ României moderne și depunem la picioarele tronuluĭ devotamentul nostru nețărmurit, rugând pe cel Atotputernic să Vă dăruiască viață lungă spre mărirea și gloria patrieĭ iubite.

M. S. Reginei Elisabeta

București

Durerea Majestățeĭ Voastre și a întregului noam românesc ne-a lovit și pe noĭ, Evreiĭ pământenĭ din Moineștĭ.

Plingem și noĭ pe marele Vostru soț și iubitul nostru Rege, care aproape o jumătate de veac a fost soarele Patrieĭ iubite.

Mângâiați-Vă, Majestate, că toată suflarea românească varsă lacrimi pentru Marele mort, care totuși trăiește și va trăi veacurĭ cu faptele Luĭ măreț, cari au făurit România modernă.

Turcia și moartea
Regelui Carol

Primirea tristei știri. — Impresia în oraș. — Presa otomană și moartea Regelui

Constantinopol, 28 Sept.

Erĭ la orele 4.30 d. a. legațiunea română a primit telegrafic trista știre a încetărei din viață a iubitului și veneratuluĭ rege. Imediat atât la legațiune cât și la consulat și la Agenția S. M. R. s'a arborat drapelul în doliu. A fost o adevărată consternare în sânul coloniei române din orașul nostru. In oraș trista veste s'a răspândit ca fulgerul și pretutindeni nu se discuta decât acest mare eveniment. Incă de la orele 5 lumea oficială s'a grăbit să prezinte Ex. Sale d-luĭ ministru Manu condoleanțe. Cel dintâiŭ a fost marchizul Palavicini, ambasadorul Austriei, care părea vădit emoționat de această știre. Ambasadorul Germaniei a trimis o lungă telegramă de la Terapia. După ce exprima condoleanțele sale, ambasadorul german spunea: „Augustul meŭ suveran a pierdut în Inalta persoană a defunctuluĭ o rudă, un prieten care a lucrat o viață întreagă pentru fericirea României. „Rând pe rând au sosit delegații guvernuluĭ, mareluĭ vizir, ambasadorii și miniștrii exprimând condoleanțe d-luĭ ministru Manu.

Azĭ întreaga presă otomană, fără excepție, consacră primele articole acestuĭ important eveniment. Aceste articole sunt pline de elogiĭ la adresa Mareluĭ Rege dispărut și cu toții recunosc viața plină de merite a Regeluĭ Carol.

Oficiosul „Tanin" scrie: Erĭ am primit știrea morței uneĭ figurĭ politice și istorice de care s'a vorbit foarte mult în ultimele zile. In momentele actuale această stire prezintă o importanță capitală. Regele Carol este o figură care a trăit cu noua istorie a României.

După ce face biografia Regeluĭ, modul cum s'a urcat pe tronul României și politica dusă de acest rege înțelept, „Tanin" adaugă: „Noĭ și împreună cu noĭ toate statele balcanice considerăm ca fapt însemnat moartea regeluĭ Carol ca un mare apărător al logicei și înțelepciuneĭ și numaĭ grație Luĭ pacea în Balcani era asigurată. Balcanicii sânt foarte intrigați să știe ce influență va avea moartea luĭ Carol asupra chestieĭ balcanice".

„Sabah" scrie: „Moartea Regeluĭ Carol n'a impresionat numaĭ pe noĭ și pe balcanicĭ, a consternat pe toți pacifiștii lumeĭ. Istoria va rezerva Regeluĭ Carol un loc glorios ca unuĭ Suveran care o jumătate de secol a lucrat pentru progres și civilizație. In ultima jumătate a secoluluĭ acesta rar s'a văzut, nu numaĭ în Orient, dar chiar și în Occident un Suveran așa de prevăzător și iubitor de progres ca Regele Carol.

Grație Regeluĭ Carol, România a jucat un rol de frunte în timpul războiuluĭ balcanic. Prevederea și politica urmată de Regele Carol încă de la începutul războiuluĭ general vor asigura României un mare profit.

Pierderea Regeluĭ Carol are loc într'un moment politic din cele mai critice, mai ales acum când flota rusă a început să facă mișcări suspecte în Marea Neagră. Politica urmată de defunct va fi acum un testament părintesc pentru România.

„La Turquie" spune: „O știre gravă, foarte gravă ne-a sosit aseară. Regele Carol al României a murit. Personalitatea Regeluĭ Carol încarna politica țăreĭ unde domnea. Ca un trăznet ne sosește știrea fatală, dată sub o formă prea afirmativă pentru ca să ne maĭ îndoim. Nu avem de cât să ne plecăm în fața acestuĭ fapt îndeplinit care va avea consecințe importante pentru viitorul României. In personalitatea Regeluĭ Carol, o calitate domina toate celelalte, calitate recunoscută de lumea întreagă: prudența. Această calitate era dublată de o a doua nu maĭ puțin prețioasă: energia pe care Regele a avut'o până în ultimele momente. Românii vor regreta pe Regele lor pentru că-ĭ datoresc mult. Ii condusese la victorii, la mărirea lor, au crescut împreună. Regele Carol va avea un loc de frunte în istoria popoarelor".

Presa grecească, și cea armeană consacră și ele lungi articole acestuĭ mare eveniment care va avea un răsunet în întreaga politică a Europeĭ și maĭ cu seamă a Balcanilor.

Românii din Ungaria
și noul Rege al României

Ziarul *„Românul"* din Arad, organul partiduluĭ național român din Transilvania și Ungaria, publică următorul important articol despre urcarea pe tron a Regeluĭ Ferdinand I al României:

„Cu capul plecat spre racla, ce ascunde moaștele primuluĭ rege al României, cu durerea încă nestinsă în suflet pentru mutarea de la noĭ a celuĭ maĭ mare Domn român, aducem salutul nostru cuvios regeluĭ Ferdinand.

„Domnul României este reprezentantul consacrat al solidarității naționale și culturale a tuturor românilor și nicĭ o diferențiare geografică orĭ politică nu va maĭ fi în stare vreodată să aducă orice știrbire acesteĭ solidarități. Neamul românesc de pretutindeni se simte una și simțul acesteĭ unități etnice nu poate fi atins de raporturile atât de nestatornice ale situațiunilor internaționale. Statele, în cari trăesc românii cu credința și fidelitatea atât de caracteristică acesteĭ rasse de oameni, se pot războĭ între sine și, fără îndoială, românii în statele lor își vor face datoria patriotică până la cea din urmă picătură de sânge, cum dovedește pentru vecie pilda dorobanțuluĭ, care a tras în tatăl său și apoĭ a cerut concediu să-l plângă și să-l îngroape, niciodată însă de acum înainte nu se va putea stârpi din sufletele românești conștiința sfântă a unității lor etnice și culturale. Astfel în numele acesteĭ unități, avem dreptul și datoria să plângem pe cel mort și celuĭ viu să-ĭ aducem cuviosul nostru salut.

„Am iubit cu înflăcărare pe regele Carol, fiindcă a întemeiat România, a înălțat-o, a creiat titlul de mândrie națională pentru români și această mândrie a sădit-o în straturile roditoare ale sufletelor românești ca sămânța unității noastre, etnice și culturale. Regele Carol a fost domnitorul României, dar prin faptele luĭ înțelepte și vitejești el a ajuns să fie totodată stăpân peste toate inimile românești.

„Poporul românesc este cel maĭ dinastic popor din lume. Răsădit printr'un mare împărat în creerii Carpaților și pe șesurile prejmuitoare, el, de la nașterea sa și până astăzĭ a trăit sub domnĭ și voevozĭ. Ideea monarhică face parte constitutivă din sufletul românesc. Și dacă românii din Ungaria și Ardeal, în *„împăratul"* lor văd puterea apărătoare a ființeĭ lor omenești și cu absolută sinceritate sunt credincioși până la moarte acelui „împărat", românii de pretutindeni în Regele României văd pe apărătorul firesc al romanității lor și pentru aceea îl respectă și îl iubesc. Cum orice ființă omenească are tată și mamă, îĭ iubim pe amândoĭ și cu desăvârșire fericiți vom fi numaĭ atunci, când îĭ vom ști și pe dânșiĭ iubindu-ne deopotrivă și fiind între olaltă împrumutată iubire".

Și maĭ departe:

„Regele Carol a fost Domnul României, dar tot atunci el a fost reprezintantul și simbolul unității etnice și culturale a tuturor românilor; la căpătâiul luĭ nu plânge numaĭ România, ci cu sfânta durere fiiască plânge neamul românesc întreg. De la marele său unchiu, regele Ferdinand a moștenit tronul României, dar tot atunci el a moștenit și scutul de apărare a unității etnice și culturale a tuturor românilor. Și dacă regele Ferdinand va trebui să jure în fața Țăriĭ Românești, că-ĭ va fi părinte bun și ocrotitor, tot atunci la altarul din cămăruța ascunsă a inimeĭ sale cinstite el va trebui să jure înaintea luĭ Dumnezeu, că va fi scut de apărare unității etnice și culturale a tuturor românilor, căcĭ numaĭ astfel va fi vrednic urmaș al întemeetorului Țăriĭ-Românești.

„Cu încredere desăvârșită aducem omagiul nostru Majestății Sale Regeluĭ Ferdinand al României. Odrasla Hohenzollernilor dela Sigmaringen, nepotul regeluĭ Carol cel Mare și al îngereștei femeĭ Carmen Sylva, are anticipată iubirea Țăriĭ-Românești și a românilor de pretutindeni. Suntem convinși că regele Ferdinand va urma cărarea bătătorită de marele său predecesor și dacă situațiunea de acum a Țăriĭ-Românești și a chestiuneĭ române în general a produs chinuitoare îngrijorări în sufletele românilor îndoĭ de neam și lege, noĭ nădăjduim, că înțelepciunea și vitejia domnitorului român și lumina sfetnicilor săĭ pătrunși de cel maĭ sacru patriotism vor conduce la fericit sfârșit destinul mult cercatuluĭ nostru neam.

„Sute de anĭ neamul românesc și-a vărsat sângele apărând creștinătatea și cultura Apusuluĭ împotriva Semiluneĭ. Nu numa vitejiĭ voevozĭ români. La marginile Ungarieĭ tot trupurile fragede ale feciorilor români au fost aruncate stavilă urgieĭ turcești. Bravul Ioan Huniade cu vitejia luĭ românească a înălțat gloria Ungarieĭ și în toate timpurile croismul sângeluĭ românesc a câștigat mărire și putere stăpânitorilor acestuĭ sânge. Sute de miĭ de români se luptă chiar acum cu legendară vitejie pe întinsurile monarhieĭ pentru patrie și tron.

„A sosit acum ceasul de răsplată. Lumea trebue să recunoască nobleța originei noastre dovedită prin făptuirea dealungul veacurilor și trebue să recunoască unuĭ asemenea neam îndreptățirea la viață liberă națională. N'are să se înfăptuiască aceasta prin spargere de state, ci dimpotrivă prin întărirea lor pe temeiurile dreptății și egalității.

„Este imposibilitate absurdă a cere ca românii din România și în primul rând domnitorul lor să rămână impasibilĭ față de norocul orĭ nenorocul românilor din Austro-Ungaria.

Dimpotrivă, România și Austro-Ungaria tocmaĭ pe iubirea de frați dintre românii de sub stăpânirea lor au să-și întemeieze raporturile lor internaționale. Trebuie să se vadă și să se știe, că existența națională a tuturor românilor, maĭ presus de toate a celor din România și a celor din Austro-Ungaria, este chiar scopul acestor două monarhiĭ și când cei chemați vor mărturisi prin fapte această credință, atunci legătura celor două monarhiĭ nici puterile iaduluĭ nu o vor sfărâma.

„Cu capul plecat spre racla, ce ascunde moaștele primuluĭ rege al României, cu durerea încă neatins în suflet pentru mutarea dela noĭ a celuĭ maĭ mare Domn român, aducem salutul nostru cuvios regeluĭ Ferdinand I-ul al României și-ĭ zicem: in hoc signo vinces"!

Manifestația de doliu a c.f.r.

Ca o manifestație de doliu, în momentul depunerei în locașu de veci a corpuluĭ M. S. Regeluĭ Carol s'a întrerupt ieri după amiazi, între orele 4.30—4.35, orice mișcare în stațiunile C. F. R.

Trenurile ce se aflau în linie curentă s'au oprit două minute, ori unde s'au găsit, la orele 4 și 30 d. a.

In intervalul celor cinci minute menționate, a fost suspendată cu desăvârșire orice mișcare pe rețeaua căilor ferate din întreaga țară.

Spre a se evita ajungeri de trenurĭ, nu s'au expediat între orele 4 și 4 și 35 d. a. trenurĭ, la distanțe maĭ mici de o stație.

La orele 4 și 30 exact toț personalul stațiilor, de serviciu sau liber, se afla pe peronul stațieĭ respective și a stat descoperit timp de cinci minute.

Peleșul în doliu

Sinaia, în ziua morței Regeluĭ Carol

Aproape exact, zi la zi, se împlinește anul de când la 26 Septembrie 1913 cu asemenea misiune jalnică mă îndreptam spre Castelul Peleș, dorind Majestăților Lor să afle autentic toate momentele sfârșituluĭ marelui nostru Vlaicu și să cunoască pe părintele neîntrecutuluĭ aviator român.

Impresiĭ ca acelea atunci în audiențele la Regele Carol și la M. S. Regina Elisabeta, n'am avut altele în viață; atât de profunde, atât de covârșitoare, cât m'am ferit de a le atinge vreodată pe seama publicității, pentru a nu le profana prin divulgare — prin vaha încercare de a le reda cătuș de cât cu aceeași duiosie inexprimabilă. Ea mă stăpânește acum, când pe poteca cunoscută ure spre Castelul Peleș îndurerat.

S'a stins viața Sinaeĭ. Toamna s'a prezintat în acest an, brusc foarte aspră, cu vânturĭ și ploĭ reci; la munte a și nins. Casele stau cernite, în tăcere. Sunet de clopot se revarsă de la mănăstire, e timpul vecerneĭ împreunată cu rugăciuni funebre pentru Vodă Carol cel Mare, Bun și Intelept.

Urmând calea pe dinaintea frumoaseĭ biserici mănăstirești la o cotitură se zărește printre desișul de brad Castelul.

Drapelul tricolor ce flutura măreț și ademenitor peste vârfurile brădetuluĭ, atârnă trist, scoborît la jumătate de catarg, sub cerul plumburiu.

Cu profundă pietate mă apropiĭ. Peleșul alcargă cu șopot tainic. Soldații și sergenții de gardă, oameni de serviciu, oricine trece, are aceeași față înmărmurită de mirare, de durere.

Pajiștea de la poala Castelului e fragedă încă, asemenea florile, melancolice flori de toamnă. Iar nicĭ un fir nu se mișcă. Insăși pădurea și-a potolit freamătul, pentru a nu tulbura somnul augustuluĭ mort, pentru a adormita orĭ alina durerea Carmen Sylvaĭ.

Străvechile piscurĭ vârful cu dor, Furnica, Omul, toate se înalță mut în liniștea nemărginită ce le cuprinde.

„Pacem summa tenent".

Intreg acest colțișor pitoresc al naturiĭ, codrul secular de jur împrejur, Peleșul, Castelul, Peleșorul, și tot farmecul majestos ce a evocat regele Carol în acest splendid codru, e scufundat astăzĭ într'o grandioasă armonie de pace, de liniște gravă, de jale.

Dureroasă atmosferă de doliu plutește.

Sunt cuprins de o emoție profundă, ca într'un templu misterios.

S'a stins o viață sublimă, dar sufletul Domnuluĭ Mare Carol I palpită în jurul Sc